

JOGKLINIKA

HÍRLEVÉL 9. SZÁM

**Jogklinika
együttműködés
Ázsiában**

**Interjú civil
partnereinkkel I.
rész**

**A diaszpórák
interdiszciplináris
megközelítése
workshop**

Készítette: Dr. Tóth Judit, Dr. Kálmán Renáta és Barta Zsófia

JOGKLINIKA

Jogklinikai együttműködés Ázsiában

A **BABSEACLE**¹ rövidítésű együttműködés (Délkelet-Ázsia Közösségi Jogi Képzési Kezdeményezés) több országot átfogó formáció, amelynek célja egyrészt, hogy fejlessze a jogi oktatást és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, illetve másrészt, hogy előmozdítsa a pro bono gondolkodású emberek generációját. 2003 óta együttműködik az egyetemekkel, jogi egyetemi hallgatókkal, jogtudósokkal, a jogász közösség tagjaival és az igazságszolgáltatással foglalkozó szervezetek partnereivel Ázsiában. A közösen kidolgozott programok egyben hozzájárulnak a **társadalmi igazságosság** megteremtéséhez is. A jogklinikai programok segítik a közösségeket, szolgáltatásokat nyújtanak a rászorulóknak, mivel küldetésük, hogy támogassák a joghoz férést, a jogállamot az oktatáson keresztül Ázsiában és világszerte, ideértve a jogi etikát, a szakmai felelősségvállalást és a pro bono munkára való felkészülést, a marginalizált közösségek jogi igényeit. Ennek érdekében fejlesztik a jogklinikai képzést, csereprogramokat és önkénteseket szerveznek Thaiföldön, Vietnamban,

Laosban, Mianmarban, Kambodzsában, Szingapúrban, Malajziában, Indonéziában és Ausztráliában. Álláspontjuk szerint a klinikai jogi oktatás egyfajta **progresszív oktatási módszer és pedagógia**, amelyet leggyakrabban egyetemi programok keretében valósítanak meg. A klinikák interaktív, gyakorlati tantermekben elősegítik a tanulás előmozdítását. Tantermi szimulációs órákat kínálnak a valódi ügyek és/vagy a klinikai tapasztalatok alapján a valós ügyfelekkel való interakcióra készülve, tapasztalt jogi szakemberek, valamint klinikai oktatók felügyelete alatt. A hallgatók különböző **közösségi tájékoztató programokat** is beépítenek a jogklinikai tevékenységbe, így női csoportokat, a HIV-fertőzöttek támogató csoportjait, fiatalkori fogva tartási központokat, közösségi központokat és más intézményeket. Ott olyan osztályokat oktatnak, amelyek később segítsenek az embereknek megmagyarázni, megérteni és hozzáférni az őket megillető jogokhoz és jogi szolgáltatásokhoz. Az ilyen képzési területek közé tartozik például a hontalan személyek joga, a büntetőjog, a családjog, a fogyasztóvédelmi szabályok, a földjog, lakásbérleti jogról szóló törvény, az AIDS betegek jogai, az egészségügyi jogszabályok, a fogvatartottak joga, a

---

¹ <https://www.babseacle.org/clinical-legal-education/>

foglalkoztatás és a munkajog, vagy a napi életben szükséges jogi tudnivalók. A klinikai jogi oktatás pro bono szolgáltatásokat nyújt a **közösség számára**, miközben rávezet a társadalmi igazságosságra, és fenntartható megoldást kínál arra a problémára, amely akadályozza az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést Délkelet-Ázsiában: (1) a marginalizált, hátrányos helyzetű csoportok gyakran nem rendelkeznek jogi ismeretekkel, tudással vagy pénzügyi eszközökkel ahhoz, hogy hozzáférjenek jogaikhoz, ez pedig fokozza az igazságtalanság érzését a társadalomban, növeli az egyenlőtlenséget. A pénzügyi és jogi eszközök megosztó szerepét tehát csökkentheti. (2) Délkelet-Ázsiában a hagyományos tanítási módszer nem segíti ahhoz a hallgatókat, hogy tudatában legyenek a társadalmi igazságosság kihívásainak és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésnek, és nem adja át a jogtudományi végzettségűeknek a szükséges jártasságot és értékeket ezek megoldásához. Így a képzés hidat épít a társadalmi csoportok között, de a jogászok és a civil társadalom, a kormányzat és a független szervezetek és közösségek között is. Másfelől, elősegíti a szakmai etikát, miközben megtanítja a hallgatóknak a szakmára vonatkozó gyakorlati készségeket, és ezzel egyidejűleg segíti a rászorulókat is.

A BABSEACLE **segíti a jövőbeli ügyvédek képzését**, a közösségi szolgálat szellemében, és fokozza a pro bono jogi szolgáltatások nyújtásának értékét. E jogászok közül sokan aktív szerepet vállalnak az igazságszolgáltatás és a jogállamiság előmozdításában saját országukban. Az ügyvédek, az egyetemek, a diákok, a politikai döntéshozók és a nem kormányzati szervezetek képviselői számára regionális események szervezésével és támogatásával fejleszti az **ügyvédi hivatás etikáját**, hogy olyan pro bono kezdeményezéseket fejlesszenek ki, amelyek erősítik az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést Délkelet-Ázsiában. A BABSEACLE mindig arra törekszik, hogy további együttműködést alakítson ki a régió belül és azon kívül, annak érdekében, hogy az ázsiai klinikai jogi nevelést erősítse. **Önkéntes programjukba** várják az olyan képzett embereket, akik Ázsiában hajlandóak a jogklinikát segíteni, ázsiai tapasztalattal rendelkeznek, és hajlandóak hozzájárulni a civil szervezet munkájához is. A nyári egyetemének célja, hogy az Ázsiában és a nemzetközi jogrendszerekben jártas tapasztalt jogklinikai oktatók, pro bono ügyvédek interakciója révén a regionális előadók és a hallgatók megértsék, hogyan lehet akkreditált jogklinikai tanfolyamokat kifejleszteni és megvalósítani egyetemi szinten.

Interjú civil partnereinkkel I. rész

A Hírlevél jelen, illetve soron következő számaiban néhány **partner civil szervezet képviselőjével készítünk interjút**, amelynek keretében megosztják tapasztalataikat a Szegedi Jogklinikával, illetve a hallgatókkal való együttműködésről. Interjúsorozatunk célja, hogy a szervezetek bemutatása mellett bepillantást nyerjünk az adott szervezet, valamint a jogklinika kapcsolatába. Elsőként az **ÁGOTA Alapítvány** munkatársával, Kolláth Enikővel készítettünk interjút.

1. Mivel foglalkozik az Ön civil szervezete? Kiknek nyújt segítséget?

Az alapítvány teljes neve: Állami Gondoskodásban Élő és Veszélyeztetett Fiatalok Támogatásáért Alapítvány. Alapítványunk országos, nonprofit, közhasznú alapítvány, mely szegedi székhellyel rendelkezik, de tevékenységét országos körben végzi. Alapítója: Kothencz János pedagógus, teológus, szociológus, szociálterápiás szerepjáték csoportterapeuta, aki maga is állami gondoskodásban nevelkedett.

Célcsoportjainkat tekintve állami gondoskodásban élő gyermekekkel, fiatalokkal, valamint hátrányos helyzetű,

veszélyeztetett gyermekekkel, fiatalokkal és családjaikkal foglalkozunk proaktív módon. Az alapítvány a fiatalok szocializációjától kezdve, az önbizalmuk, kreativitásuk fejlesztésén át, a társadalmi integrációig a lehető legszélesebb körben igyekszik segítséget nyújtani. Az elmúlt években többezres résztvevői létszámmal valósítottunk meg számos integrációs és prevenciós programot, amelyeken célcsoportunk minden tagja megtapasztalhatta mind a közösséghez tartozás, mind pedig a biztonság érzését.

Szerteágazó, szociális védőhálót kialakító tevékenységeinket csaknem 500, rendszeresen képzett önkéntes segítségével valósítjuk meg.

Főbb szakmai tevékenységeink:

- 19 megye 98 gyermek- és lakásotthonában az állami gondoskodásban élők szakmai, programbeli, pénzbeli, tárgyi és erkölcsi támogatása
- A célok érdekében tevékenykedő szakemberek, szakmaközi közreműködők képzésével célcsoportunk társadalmi integrációjának elősegítése.
- Adománygyűjtés, forrásteremtés
- Prevenciós programok megvalósítása (drogprevenciós és bűnmegelőzési)

- Évközben élményterápiás programok megvalósítása- helyi, regionális, országos szinten
- 18 éve működtetünk Játszóházat Szeged paneldzsungelében a hét öt napján a veszélyeztetett fiatalok elkallódásának preventációs bázisaként, ingyenes korrepetitor tanodával, Jogklinika programmal, különféle börzéssel, családi programokkal.
- Szakmai tevékenységekkel (országos, reprezentatív kutatás a magyar, állami gondoskodásban élő gyermekek helyzetéről) többirányú társadalmi integrációt tudunk a szakma által is elismert hatékonysággal támogatni. Eredményeinket publikáltuk. http://www.agotaalapitvany.hu/hu/bemutakozas/kaszpem_kezikonyvek
- A gyermekekkel foglalkozó segítők és szakemberek továbbképzése kiemelt feladatunk. Ingyenes önkéntes-felkészítésekkel (3-4 db/év), felnőttképzéssel, szakmai továbbképzésekkel, módszertan-fejlesztéssel és szaktanácsadással támogatjuk a gyermekvédelem szakmai színvonalának fejlődését.
- Széles társadalmi réteget érintő, élő szakmai együttműködések kialakításával többkomponensű, komplex szociális védőháló erősítése, mely biztos alap lehet célcsoportunk társadalmi integrációjában.

- ÁGOTA Tábor: Minden év nyarán megrendezzük az Állami Gondoskodásban Élő Fiatalok Országos Találkozóját, azaz az ÁGOTA Tábort, az összes körzetünk fiataljainak részvételével (500-1000 fős program). Ez a 10 napos találkozó egész éves munkánk megkoronázását jelenti, ez az ÁGOTA szívdobbanása.

- ÁGOTA Kutatás és KÁSZPEM Módszer- (Kothencz- féle ÁGOTA Szenzitív Pedagogikoterápiás Módszer) Alapítványunk 2006-ban zárta le két éves kutatását, melynek keretében a magyar, állami gondoskodásban élő gyermekek helyzetéről folytattunk átfogó, országos vizsgálatosorozatot. A kutatás eredményeit felhasználva 2006- 2009 között egy olyan szakmai-pedagógiai módszertant dolgoztunk ki, teszteltünk és akkreditáltattunk, melynek segítségével az állami gondoskodásban élő gyermekek társadalmi beilleszkedését, sikerességét tudjuk hatékonyan támogatni.

Alapítványunk éves szinten több tízezer emberrel kerül kapcsolatba, akiknek igyekszünk minél hatékonyabb segítséget nyújtani, így örömmel fogadunk minden felajánlást célcsoportjaink életének jobbá tételé érdekében. A felajánlott adományokat (ruha, táska, szőnyeg, babzsák, stb.) egyfajta újra hasznosításuként mindig célcsoportjaink támogatására, karitatív célokra használjuk, kereskedelmi

forgalomba nem kerülhetnek- ez alapelv nálunk. Adományokat a jövőben programjaink helyszínéül szolgáló „ÁGOTA Falva” területére is örömmel fogadunk.

2. Miként, illetve miben tud segíteni a jogklinika?

Évek óta nagy segítség az alapítvány által támogatott családoknak a jogklinika program. A családoknak sokszor nem áll módjukban ügyvédet fogadni, vagy jogi tanácsadást, szolgáltatást igénybe venni a különböző jogi ügyeikhez. Ezek az ügyek leginkább szociális, lakhatási illetve polgárjogi ügyek.

A jogklinika program ebben tud segíteni az általunk támogatott családoknak.

3. Mi a tapasztalata az ügyfelek és a hallgatók kapcsolatát illetően?

A hallgatók nagyon közvetlenek és a mi tapasztalatunk az, hogy mind elméleti, mind gyakorlati tudásuk tükrözi a jogklinika program minőségét. Kiváló segítséget tudnak nyújtani a családoknak. Az ügyfelek első körben mindig meglepődnek, hogy ez egy teljesen ingyenes lehetőség, viszont nagyon hálásan fogadják ezt a programot.

4. Szívesen ajánlaná-e más civil szervezetnek a jogliknikával való együttműködést?

Természetesen szívesen ajánljuk más civil szervezeteknek. A diákok nagyon megbízhatóak, mindig jelen vannak. Többször előfordult, hogy a megbeszélte időponton túl soron kívül fogadtak tőlünk családokat, szülőket és segítettek megoldani és elnavigálni őket a jogszabályok rögös útján.

5. Van-e olyan jogliknikával kapcsolatos sikertörténet, amit szívesen megosztana az olvasókkal?

Ebben leginkább a diákok azok, akik mesélni tudnának, hiszen mi ilyenkor megteremtjük azt az atmoszférát, hogy Ők kettesben vitassák meg az ügyeseteket, ezért azok természetéről nem tudunk részletesen.

A diaszpórák interdiszciplináris megközelítése workshop az SZTE Állam- és Jogtudományi Karán

A diaszpóra görög eredetű szó magyarul csupán annyit tesz: **szétszóratás**, mögöttes tartalma azonban sokkal összetettebb annál, hogy egy szóban meg tudjuk fogalmazni, még abban az esetben is, ha csak a társadalomtudományokat vesszük alapul. Az egyes társadalomtudományok: történelemtudomány, szociológia, jogtudomány, gazdaságtudomány, politikatudomány stb. különbözőképpen ragadták meg a diaszpóra lényegi elemeit, amely következménye az lett, hogy mindenki mást ért a fogalom alatt. Egy olyan jelenségnek vannak különböző értelmezési lehetőségei, amely egyre nagyobb jelentőséggel bír a globalizált világban, a nemzetközi viszonyokban, így a politikában is. Az SZTE Állam- és Jogtudományi Karán 2018. november 20-án a **diaszpóra fogalmáról** zajlott diskurzus annak reményében, hogy létre lehessen hozni egy interdiszciplináris diaszpóra fogalmat.

A műhelybeszélgetés során megszólalt dr. Tóth Judit, az SZTE-ÁJTK Alkotmányjogi Tanszék tanszékvezető docense, aki jogi szempontból közelítette meg a kérdéskört, Dr. habil. Tarrósy István, a PTE-BTK

Politikatudományi és Nemzetközi Tanulmányok Tanszék tanszékvezető-helyettes docense, az elhanyagolt afrikai diaszpórákat mutatta be, Dr. Zalai Anita, az SZTE-JGYPK Alkalmazott Társadalomismereti Tanszék docense, aki Anderle Ádám munkássága után szabadon, a Latin-Amerikában élő magyar diaszpórákról beszélt, illetve Szaniszló Réka Brigitta, az SZTE-ÁJTK doktori hallgatója, egyben az esemény fő szervezője, aki az államközi kapcsolatok szempontjából közelítette meg a kérdéskört. A workshop moderátora Prof. Dr. J. Nagy László, az SZTE-BTK Újkori Egyetemes Történelmi és Mediterrán Tanulmányok Tanszék professzor emeritusa volt.

A diaszpórákkal kapcsolatban – a definíciós nehézségeken túl, de ezekkel összefüggésben – rendkívül fontos megjegyezni azt, hogy az egyes államok is eltérően vélekednek róluk, gyakran valamilyen **politikai cél** érdekében előtérbe helyezik, vagy éppen háttérbe tolják őket. Ebből következik az, hogy egy univerzális nemzetközi szabályozás vagy éppen maga a fogalom univerzálissá tétele

akadályokkal kell, hogy szembenézzon. A kutatóknak fáradságos dolguk van egy mindenki számára elfogadható ismérrendszer kialakítani.

Azonban szükség van arra, hogy egyre szélesebb publikum beszéljen a témáról, értse a problematikát, mert a diaszpórák képezhetik a jövő egyik legfontosabb tényezőjét az államok közötti

viszonyokban. Miért? Erre a kérdésre egy szóban is lehet válaszolni: migráció. A 21. századi, eddig soha nem látott mértéket és formákat öltő migrációs folyamatai merőben átrendezik a világról alkotott képünket és kialakítják, vagy éppen tovább formálják a már sokat emlegetett diaszpórákat.

Írta: Szaniszló Réka

Utószó

Jelen hírlevél az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programjai keretében valósult meg.

Nagy örömünkre szolgál, hogy hírlevelünk eddigi számai rendkívüli népszerűségnek örvendtek. Amennyiben Ön is értesülni szeretne a legfrissebb jogklinikai képzéshez kapcsoló hírekről, információkról, valamint van olyan téma, konferencia, amiről szívesen olvasna, írja meg nekünk az alábbi e-mail címre:

jogklinika.szeged@gmail.com

Ha úgy gondolja, hogy hírlevelünk másoknak, akár magánszemélyeknek, szervezeteknek, intézményeknek is érdekes, hasznos lehet, kérjük, jelezze számunkra, hogy a jövőben nekik is továbbíthassunk írásainkat.

Ha további információkat szeretne megtudni a szegedi jogklinikáról, kérem látogassa meg honlapunkat és facebook elérhetőségeinket, az alábbi linkek segítségével:

<http://www.juris.u->

[szeged.hu/oktatas/gyakorlati-](http://www.juris.u-szeged.hu/oktatas/gyakorlati-)

[kepzesek/jogklinika](http://www.juris.u-szeged.hu/oktatas/gyakorlati-kepzesek/jogklinika)

<https://www.facebook.com/szteajtkjogklinika/>